

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Техногенна та екологічна безпека»

Ступінь освіти Доктор філософії

Спеціальність 263 Цивільна безпека.

Тривалість викладання 7 чверть

Заняття: 5 годин на тиждень

Лекції 3 години на тиждень

Практичні 2 години на тиждень

Мова викладання українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2385>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Техногенна та екологічна безпека»

Інформація про викладачів:

	Борисовська Олена Олександрівна (лекції) Завідувач кафедри екології та технологій захисту навколишнього середовища, доцент, кандидат технічних наук
	Персональна сторінка: https://ecology.nmu.org.ua/ua/Personal/Borisovska.php
	E-mail: borysovska.o.o@nmu.one

1. Анотація до курсу

Техногенна та екологічна безпека - вибіркова дисципліна, яка вивчається з метою формування у майбутніх докторів філософії необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь щодо прийняття обґрунтованих рішень, спрямованих на збереження безпечного для існування живої та неживої природи навколишнього середовища, захисту життя і здоров'я населення від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього середовища.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни - формування умінь та компетенцій для врегулювання взаємовідносин між людиною та природою, розв'язання та попередження виникнення екологічних конфліктних ситуацій в державі, які спрямовані на

збереження безпечного для існування живої та неживої природи навколишнього середовища, захисту життя і здоров'я населення від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього середовища, досягненням гармонійної взаємодії суспільства й природи, охорону, раціональне використання й відтворення природних ресурсів.

Завдання курсу:

Після вивчення навчальної дисципліни «Техногенна та екологічна безпека» аспіранти мають бути здатними вирішувати професійні завдання з урахуванням екологічних чинників та застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу ризиків, загроз і небезпек для людей та держави і надавати їм оцінку.

3. Результати навчання:

Після вивчення дисципліни аспірант зможе:

- визначати завдання екологічної безпеки, принципи та пріоритети політики екологічно безпечного розвитку;
- здійснювати оцінку сучасного стану екологічної безпеки екосистем України;
- оцінювати ефективність основних напрямів державної політики щодо нейтралізації загроз екологічній безпеці України;
- визначати еколого-техногенні проблеми промислових та побутових відходів
- визначати основні вимоги до нормування якості навколишнього середовища України у світлі екологічної безпеки

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1 Техногенна та екологічна безпека: поняття та інструментарій дослідження
2 Техногенна та екологічна безпека як складова національної безпеки
3 Методологічні засади дослідження техногенної та екологічної безпеки
4. Техногенні та екологічні проблеми атмосферного повітря
5. Техногенні та екологічні проблеми природних вод України
6. Агроекологічна оцінка ґрунтів
7. Ресурсно-екологічна безпека України
8. Техногенно-радіаційна небезпека в Україні
9. Еколого-техногенні проблеми промислових та побутових відходів
10. Екологічні наслідки російської агресії на Донбасі
11. Біосфера і стан здоров'я людини
12 Державна система контролю і управління охороною навколишнього природного середовища
13. Соціально-економічні та промислові аспекти екологічної безпеки

14. Законодавче та нормативно-правове регулювання екологічної діяльності
15. Екологізація науки, техніки і виробництва
16. Створення та розповсюдження екологічно сприятливих технологій
17. Біобезпека в Україні. Ризики з генетично модифікованими продуктами
18. Гуманітарні аспекти екологічної безпеки
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
Опрацювання Декларації Ріо-1992 про навколишнє середовище та розвиток
Опрацювання Основних засад (стратегія) державної екологічної політики України
Контроль стану атмосферного повітря
Контроль іонізуючих випромінювань
Опрацювання Стратегії Національної безпеки України
Опрацювання Стратегії сталого розвитку
Опрацювання Положення про Державну екологічну інспекцію України
Заключне заняття. Контроль знань

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365, використання дистанційної платформи (<https://do.nmu.org.ua/>).

Використовуються лабораторна й інструментальна база кафедри охорони праці та цивільної безпеки, а також комп'ютерне та мультимедійне обладнання, дистанційна платформа Moodle.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі **поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання** під час виконання комплексної контрольної роботи.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". <https://inlnk.ru/xvgyx>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Екологічна безпека України: Навчальний посібник / М. І. Хилько. – К., 2017. – 266 с.

Допоміжні

2. Кузьміна В.А. Екологічна безпека: Конспект лекцій. – Одеса: Вид-во ТЕС, 2013. – 131 с.
3. Зеркалов Д.В. Екологічна безпека: управління, моніторинг, контроль: Посібник / Д.В. Зеркалов. – К.: КНТ, Дакор, Основа, 2007. – 412 с.
4. Качинський А.Б. Екологічна безпека України: аналіз, оцінка та державна політика / А.Б. Качинський, Г.А. Хміль. – К.: НІСД, 1997. – 127 с.
5. Яцик А.В. Екологічна безпека в Україні / А.В. Яцик. – К.: Генеза, 2001. – 216 с.
6. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2020 році [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/timeline/Zviti.html>.

7. Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 р. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 16, ст.70 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>.
8. Закон України "Про основи національної безпеки України" // Відомості Верховної Ради України. - № 39. - 26.09.2003.
9. Долгова Т.І. Екологічна безпека ґрунтів у гірничодобувних районах. – Дніпропетровськ: НГУ, 2009.

Інформаційні ресурси

- 1 https://esu.com.ua/search_articles.php?id=18695 - Енциклопедія сучасної України.
- 2 <https://mepr.gov.ua/> - Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
- 3 <https://ecolog-ua.com> - журнал Екологія підприємства.
- 4 <http://www.fssu.gov.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.
- 5 <https://www.ecology.lviv.ua/> - компанія Екологія.
- 6 <http://ep1.org.ua/human-tax/prosvitnytska-diyalnist-konsultatsiyi/ekologichna-bezpeka/> - Екологія право людина.